

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום רביעי ד' באלול תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - פ"ז

1. במשנתנו הפוסקות שהפרה בטעות אינה הפרה משמע, שמה שכתוב 'ניא אביה אותה' זה דווקא אם יודע מי היא. ואילו לגבי החיוב לקרוע על כל מת בפני עצמו שנלמד מדוד דכתיב: 'על שאול ועל יהונתן בנו', לא אמרו ש'על דווקא' שהרי שנינו: אמרו לו מת אביו וקרע, ואחר כך נמצא בנו - יצא ידי קריעה. כיצד מתיישב?
 - א. הברייתא שקריעה בטעות מועילה אמורה שהודיעו לו שמת אחד ממשפחתו והוא הניח בטעות שזה אביו [ואיה"נ אם יאמרו בפירוש לא יצא]. ומשנתנו שהפרה בטעות אינה מועילה עוסקת שאמרו לו בפירוש מי נדר ועל דעת זה היפר. וכן מצינו ברייתא מפורשת, שהקורע בטעות כשנאמר לו מפורש מי מת לא יצא.
 - ב. רב אשי - בברייתא קריעה בטעות מועילה, מדובר שטעותו נודעה לו בתוך כדי דבור, במשנה הפרה בטעות לא מועילה, מדובר שטעותו נודעה לו לאחר כדי דבור, וכן שנינו בברייתא - מי שיש לו חולה בתוך ביתו ונתעלף, וכמדומה שמת וקרע, ואחר כך ומת - לא יצא ידי קריעה. ואמרו בשם בר קפרא: לא שנו אלא שמת לאחר כדי דיבור, אבל בתוך כדי דיבור - נחשב כאילו קרע בשעה שמת.
2. האם להלכה תוך כדי דבור כדבור דמי?

בכל מקום כן, ואם חזר בו בתוך כדי דיבור דבריו בטלים, חוץ ממגדף, ועובד עבודת כוכבים, ומקדש, ומגרש, שאף אם חזרו בהם לא מתבטל הדיבור הראשון.
3. משנה - אמרה 'קונם תאנים וענבים אלו שאני טועמת', כיצד הדין אם קיים או הפר רק לתאנים?

קיים לתאנים - כולו קיים.
הפר לתאנים - אינו מופר כלל, עד שיפר אף לענבים.
4. כדעת מי משנתנו?

כרבי ישמעאל, כפי ששנינו בברייתא.

 - א. לר' ישמעאל - 'אישה יקימנו ואישה יפרנו' וכביכול כתוב 'קיים ממנו' ואפילו אם קיים חלק ממנו כולו קיים. אבל הפר לתאנים - אינו מופר עד שיפר אף לענבים,
 - ב. לרבי עקיבא - גם הפרה במקצת מפר הכל 'אישה יקימנו ואישה יפרנו', מה יקימנו ממנו, אף יפרנו ממנו. ורבי ישמעאל ידחה - מי כתיב יפר ממנו? ורבי עקיבא מקיש הפרה להקמה, מה הקמה ממנו, אף הפרה ממנו.
5. מהי הדעה השלישית?

רבי יוחנן: זו דברי רבי ישמעאל ור' עקיבא, אבל חכמים אומרים: מקיש הקמה להפרה, מה הפרה - מה שהפר הפר, אף הקמה - מה שקיים קיים.
6. עוד שנינו - אמרה קונם תאנה שאני טועמת וענבה שאני טועמת - הרי אלו שני נדריים. כדעת מי משנתנו?

כרבי שמעון שאמר: לגבי יחש ונשבע לשקר לכמה אנשים שחייב קרבן אחד, עד שיאמר שבועה לכל אחד ואחד, שאז יהיה חייב כמה קורבנות.